

onem obsegu, da jo bo prav lahko predelal v enem letu vsak učitelj, ki ima le srednje vrste dober materijal učencev pred seboj. V posameznih nalogah nismo opazili skoro nikakih napak, samo na strani 75. v 11. nalogi smo dobili pogrešek, ki ga je menda zakrivil tiskarski škrat. Tam naj se bere v drugi vrsti za vejico „za 36 kg tare pa 7 K“. namesto „za 1 kg tare pa 7 h“. Tiskarski pogrešek je menda tudi beseda „lomnega kamena“ na strani 85. v 23. vrsti. — Da je tovariš Podkrajšek s svojo knjigo pravo pogodil, dokazuje to, ker je ministrstvo ukazalo, izdati slično knjigo za nemške obrtno-nadaljevalne šole. Tovarišem na obrtno-nadaljevalnih šolah knjigo najtopleje priporočamo. Dobro bo pa knjiga tudi služila vsem onim, ki poučujejo v višjih razredih petrazrednic ali večrazrednic e + a

Občni zbor „Slovenske Matice“. Letošnji občni zbor „Slovenske Matice“ bo dne 29. maja ob šestih zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

Spolne bolezni. Ljudstvu v pouk in svarilo. Napisal J. Demšar, specialista za kožne bolezni v Ljubljani. Založil L. Schwentner v Ljubljani. Cena 40 h, po pošti 45 h. Strani 36. — Brošura, ki jo je napisal strokovnjak, zasluži, da se čimbolj razširi med ljudstvom, ki jo naj pazno prebira, da se očuva teh bolezni in njenih strašnih posledic.

Politiški pregled.

* **Dolgovi Avstro-ogrške monarhije.** Za plačevanje obresti in odplačevanje dolgov je potrebovala Avstrija 1905. l. 434.296.809 K. Za skupni državni dolg, ki znaša pet in pol milijarde K, se je porabilo 237 in pol milijona kron.

* **Romunsko učiteljstvo.** Društvo romunskih učiteljev na Ogrskem je pričelo proti Apponyjevemu šolskemu načrtu akcijo, naslovljeno na vseskupno romunsko učiteljstvo, da bi učitelji verskih in narodnostnih šol zavzeli svoje stališče glede ureditve učiteljskih plač. Dne 26. pret. m. se je vršil v Sibinju shod Romunov in zavzel tudi stališče nasproti omenjeni zakonski osnovi. Naprosil je aradskega škofa in sibirjskega nadškofa, da se zavzameta pri cesarju, naj ne potrdi zakonskega načrta.

* **Kmetiški upori na Romunskem.** Kmetje na Romunskem so se v večih krajih spopadli z vojaštvom. Pri takem spopadu v Mihaileniju je bil en kmet ubit, trije pa so bili ranjeni. Beguncev, ki jih je sedaj čimdalje manj, je v Ančavi in Jekaniju okoli 2500. — Iz Bukarešte poročajo, da je vlada na več krajih proglasila obsedno stanje. Upor se je razširil tudi na kraj Buzen. Skupine kmetov so udrle v mestece Sucieva, kjer so razdejali židovske hiše ter so s kamenjem sprejeli vojake. Vojaki so ustrelili štiri kmete. V Dorshaju je 4000 kmetov napadlo mesto, kjer so pričeli pustošiti in pleniti. Ker se niso hoteli pokoriti, je vojaštvo streljalo, nakar se je začelo grozno klanje. — V Bukareštu sta se vršila v nedeljo dva shoda v prilog kmetov.

* **Združenje grške cerkve z Rimom.** Iz Carigrada javljajo: Patriarhat je v predzadnji seji sinode predlagal, naj se izvoli komisijo, ki bo proučevala vprašanje združenja z Rimom; vprašanje, ki je bilo pred leti odklonjeno, je sedaj zopet oživljeno. Predlog je bil odložen.

* **Bolgarska armada.** V „Berliner Tageblattu“ se izraža nemški polkovnik in vojaški strokovni pisatelj Gädke (znan tudi po svojih poročilih iz rusko-japonske vojne) jako laskavo o bolgarski armadi. Hvali zlasti njeno infanterijo kakor tudi topništvo in naglaša, da se bodo bolgarske čete v vojni gotovo vrlo izkazale, ker so dobro izvežbane in imajo izborna disciplino. Po njegovi sodbi ne bi bila morebitna vojna med Turčijo in Bolgarijo za poslednjo tako brezupna, kakor se splošno sodi, nasprotno: bolgarska izborna armada sme računati na uspehe.

* **Egipčanski narodni zbor** je sklenil pred kratkim, zahtevati od vlade, da uvede konstitucijo in arabski jezik namesto angleškega kot učni jezik v javne šole dežele. Proti temu je že nastopila angleška trgovska zbornica v Kairu z resolucijo, v kateri naglaša, da je vsak na izpremembo obstoječega sistema mereč korak času neprimeren in bi sila škodoval najvažnejšim interesom toliko domačega kolikor evropskega prebivalstva v Egiptu.

Vestnik.

Iz Idrije v Ljubljano. V „Novi Dobi“ čitamo: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ si želi preneseno iz Idrije v Ljubljano zlasti štajersko učiteljstvo. Predsednik „Učiteljskega društva za celjski in laški okraj“, Armin Gradišnik, je podpiral to željo tudi na zadnjem rednem zborovanju tega društva. — Enako vest smo čitali tudi v „Slovenskem Narodu“. Koliko je na tem resnice, nam ni znano. Gotovo pa je, da bosta morala prej o tem sklepati upravni odbor in delegacija „Zaveze“.

„**Slovenčevi**“ revolverji. Kadar gre „Slovenec“ za nohte, poseže v svojo orožnarnico, vzame iz nje bridko morilno orožje in ga nastavi učiteljstvu na prsi. Katoliški morilci! Da je uloga krvoločnega junaka še bolj žalostna, zabrusi učiteljstvu nekoliko psovka v obraz, da pokaže zdaj svojo onemoglo jezo, in zdaj svojo fino oliko. Tako tudi zadnjo soboto. „Liberalni učitelji se zopet lažejo v zadnji številki „Učit. Tovariša“, da S. L. S. sovraži in zaničuje učiteljstvo. To nesramnost je treba pribiti za bodoče.“ Tako je! Ker piše to „Slovenec“, mora že biti res! Sicer nič ne pove, kako in kje lažemo, a to svetih gospodov nič ne ženira: Njih argumenti so laži. „In ravno zdaj se predrzne tista ostudna klika, ki je že toliko zla storila učiteljstvu, napadati S. L. S. Mi odgovorimo le s tem, da bomo svojim poslancem vsikdar resno klicali v spomin, naj nikdar nobenega koraka ne store za pristaše te lažnjive bande, ampak naj liberalcem učiteljskega stanu pripravijo usodo, ki jo zaslužijo!“ — Vidite, to so tisti revolverji, ki jih nastavljajo „Slovenčevi“ uredniki na prsi „tiste ostudne klike“, „te lažnjive bande“! Vse to iz gole krščanske ljubezni do bližnjega! Ampak križ je to, da ne slušajo „Slovenčevega“ krvoločnega rokovnjaštva niti njegovi lastni pristaši, ki drugače sodijo o delu učiteljstva nego veliki inkvizitor sam. Zategadelj nas nič ne bole „Slovenčeve“ krvave želje in njegovo „resno klicanje v spomin“, ker vemo, da so vsi pametni in trezni ljudje na naši strani, s „Slovencem“ pa naj ostanejo tisti, ki so mu enaki po glavi in sreči!

Nadučiteljsko mesto je razpisano na petrazredni deški ljudski šoli v Škofji Loki. Prošnje je vložiti do 23. t. m.

Roditeljski večer priredi učiteljstvo idrijske ljudske šole v telovadnici dne 6. t. m. ob 8. uri zvečer. Govori tov. A. Šabee o vzgoji mladine v predšolski dobi.

Tla se majejo. V Ribnici je sklical vsemogočni Šusteršič volilni shod, da predstavi volilec državnozbornskega kandidata, klerikalnega učitelja Jakliča. Doživel pa je strahovit poraz. 400 mož je odklonilo usiljevanega kandidata in se uprlo Šusteršičevi diktaturi. Torej se S. L. S. majejo tla med najzanesljivejšimi pristaši. Utegne se polagoma zgoditi, da ostane general brez armade in Jaklič brez mandata. Vsakemu svoje!

Iz šolske stroke. Občinskemu zdravniku v Kastvu, dr. Kajetanu Daboviču, je poverjeno na učiteljskem v Kastvu poučevanje somatologije in šolske higijene.

Dan volitve — prost dan. Dan volitve sicer ni uradno prost dan, tudi vedno ne odpade na tak dan pouk. vendar smo čitali, da so se izjavili zastopniki vlade, naj se nikomur ne krati pravice, udeležiti se volitve in za ta čas ostaviti šolo ali urad.

„**Domače ognjišče.**“ Prva številka „Domačega ognjišča“ je popolnoma pošla. Ker pa se novi naročniki vedno oglašajo, prosimo vse tiste, ki so dobili prvo številko na ogled, pa se ne nameravaj o naročiti, naj imenovano številko takoj vrnejo, da bo mogoče z njo postreči tistim, ki so se naročili.

Kranjski deželni zbor. Deželni odbor je baje vložil prošnjo, naj se skliče deželni zbor, da more razpravljati o melioracijah. S prizadetimi strankami se vrše pogajanja, da se omogoči zborovanje. Skrbeti bo treba, da pride v razgovor tudi regulacija učiteljskih plač.

V vodstvu družbe sv. Cirila in Metoda je nastal razdor. Dosedanji prvomestnik Tomo Zupan je odstopil. Predsedništvo je prevzel njegov namestnik Luka Svetec.

„**Mrčesu brez pardona boj!**“ Iz katerega bojnega tabora zveni ta krvoločni bojni klic? Odkod prihaja ta fini, poetičko-markantni, karakterizujoč vzklik krepke, olikane individualnosti? Ali morda od tam, kjer se bratijo s cigani ali s smrdečimi poljskimi judi? Ali morebiti od tam, koder se koncentrujejo čete zavrženih kreatur? Morda od tam, kjer imajo opraviti z mrčesom, z ušivci in z garjevimi ljudmi? Ne! Ta klic prihaja